

Iris Frederix

Realistische kunst met bezieling

Voor de niet-liefhebber van hypermoderne hedendaagse kunst is het vaak even zoeken naar een schilderij dat wel van deze tijd is, maar tegelijkertijd natuurgetrouw, realistisch en betekenisvol. Navenant vond een kunstenares die deze twee uitersten op geweldige wijze combineert: de in Schimmert geboren Iris Divina Frederix (1981). Haar werk kenmerkt zich door grote doeken, heldere kleuren en intieme sfeerbeelden, waarin de natuur, de mens en de bezieling van het leven centraal staan. Navenant maakte een afspraak met de getalenteerde kunstenares en reisde het land door naar haar huidige woon- en werkplek, Amsterdam.

De Dromer - olieverf op paneel - 22,5 x 20 cm

Na een verrassend snelle reis, komen we tegen de middag aan bij het statige pand waarin het atelier van Iris is gevestigd. Hoewel we iets te vroeg zijn, worden we enthousiast ontvangen door de mooie jonge vrouw en haar kwispelende hond Mukti, een kruising tussen een Golden Retriever en poedel. Het atelier is ruim en licht; de zon schijnt flauwtjes door de prachtige, hoge ramen op een groot kunstwerk dat majestueus tegen de muur steunt. Als we vervolgens enkele kleurrijke portretten en landschappen bekijken, valt ons direct op dat haar schilderijen zijn vervaardigd in een authentieke stijl, die doet denken aan de Barok en Renaissance. Realistische weergaven van mensen, dieren en de natuur, geschilderd in grove penseelstreken die uitmonden in verfijnde details en geconstrueerd in een harmonieuze compositie. “Ik combineer graag de traditionele basis van het schilderen met hedendaagse elementen in thematiek en kleurgebruik”, aldus Iris. “Dat maakt het spannend.”

Liefde voor Limburg

Terwijl de lieve Mukti zich als een koninklijke hond op de purperen divan nestelt, nemen wij plaats voor een gezellig gesprek, te beginnen bij haar Limburgse achtergrond. Iris werd geboren in Schimmert en bracht een groot deel van haar jeugd door in de omgeving van Maastricht. Zij vertelt: “Mijn moeder is een Oostenrijkse en mijn vader had een boerderijtje in Groot Haasdal. Hier heb ik twee jaar gewoond, daarna verhuisden we naar Zoetermeer.” Toen zij zeven jaar oud was keerde het gezin terug naar Limburg, naar Wijlre. Iris: “Ik vond het er prachtig; de natuur van het Geuldal, de rust. Alleen de dorpschool

beviel me niet, daarom ben ik naar de vrije school in Maastricht gegaan.” Sinds enkele jaren woont en werkt ze in Amsterdam, maar de band met Limburg is er nog steeds. “Mijn ouders wonen in Maastricht, dus ik kom geregeld in de provincie”, zegt Iris. “Eens per jaar houden we een familiereünie. Ik kan daar erg van genieten, vooral van de omgeving. Zoals met Kerstmis: er lag zoveel sneeuw, dat zag er betoverend uit. Hier in Amsterdam was het vooral onpraktisch.”

Reeds op jonge leeftijd was Iris druk in de weer met het maken van dingen. Als creatief persoon hoefde zij dus niet lang te twijfelen welk beroep zij uiteindelijk wilde uitoefenen. “In het laatste jaar van mijn middelbare school heb ik een éénjarige vooropleiding aan de kunstacademie te Maastricht gevolgd”, vertelt Iris. “Het bleef echter bij één jaar, omdat deze academie niet mijn voorkeur genoot. In plaats van op veel verschillende manieren in de kunst te worden geschoold, wilde ik naar een academie waar ik écht zou leren schilderen. Ik heb toen toelatingsexamen aan de Koninklijke Kunstacademie in Den Haag gedaan en werd direct aangenomen. Het grappige is dat ik voor dit examen mijn eerste schilderij maakte, voorheen was ik meer bezig met tekenen en driedimensionaal werk.”

Harde omgeving

Vol vertrouwen verliet Iris haar geliefde Limburg om in Den Haag de opleiding ‘autonome beeldende kunst’ te gaan volgen. Ondanks haar goede moed en inzet, verliep de studie niet zonder slag of stoot. “Ik heb een behoorlijk gevecht moeten leveren met mijn docenten”, stelt ze. “Mijn voorkeur ging uit

naar realistische kunst, wat op academies vaak als ‘niet van deze tijd’ wordt gezien. Tegenwoordig lijkt het soms alsof moderne kunst die voortvloeit uit allerhande verwarde toestanden meer wordt gewaardeerd. Ik wilde bewijzen dat een groot aantal mensen het daar niet mee eens is en dat realistische kunst wel degelijk op prijs wordt gesteld.” Hierbij kreeg zij ook de nodige steun. “Mijn tekenlerares Riky Schellart moedigde mij aan in mijn streven”, vervolgt ze. “En mijn schilderleraar Robert Webster leerde me de basisprincipes van het schilderen. Hij heeft mijn passie voor realistische schilderkunst bevorderd en mijn keuze voor de afstudeer richting ‘autonoom schilderen’ toegelicht.”

Ondanks het vertrouwen van enkele docenten en haar talent voor het vak, moest Iris zich in haar laatste studiejaar nog eens extra bewijzen. Voor haar eindexamenwerk liet zij zich inspireren door de stad Den Haag en de broosheid van de mens in contrast met deze harde omgeving. Het eindresultaat, de serie *Burgers van Den Haag*, bestond uit een reeks meer dan levensgrote dakloze straatfiguren, realistisch weergegeven met olieverf op doek. “Vlak voor de eindexamenexpositie maakte mijn hoofddocent de opmerking dat hij mijn werk liever niet tentoonstelde, omdat de Haagse kunstacademie juist wilde afrekenen met het realisme-*imago*”, vertelt Iris. “Ik wilde een *statement* maken; mijn werk moest tentoongesteld worden. Ik had mijn schilderijen desnoods eigenhandig op de voorgevel van het gebouw gespijkerd.” Ze lacht. “Maar gelukkig was dat niet nodig. De werken werden gewoon getoond en door een groot publiek bezichtigd, dankzij publiciteit van TV West. Bovendien heeft de Kessler Stichting, een organisatie die zich inzet voor opvang, onderdak en begeleiding

Portret Dide - olieverf op linnen - 55 x 70 cm

Dagdroom - olieverf op doek - 185 x 130 cm

van daklozen in de Haagse regio, na afloop de hele serie aangekocht.”

Opdrachten en eigen werk

Vanaf haar afstuderen raakte Iris' carrière in een stroomversnelling. Haar naam als autonoom kunstenares was gevestigd en door de verkoop van haar eind-examenwerk had Iris een buffer om een nieuwe serie te realiseren, gebaseerd op museumbezoekers. “Mensen gaan naar musea om van kunst te genieten; ik besloot de rollen om te draaien en de toeschouwer zelf tot kunst te verheffen”, licht zij toe. “Onlangs maakte ik nog een soortgelijk werk in de fenomenale Hermitage te Sint-Petersburg. In die enorme mensenmassa kunnen zich de prachtigste taferelen voordoen waarin een soort verstilling voelbaar is. Ik raakte geïnspireerd door een vrouw die zich samen met haar kleindochter terugtrok in een rustig hoekje te midden van al het moois.” Om zulke vluchtige momenten op doek vast te leggen, maakt Iris veel schetsen en foto's. “Ik ben constant op zoek naar mooi materiaal”, vertelt ze. “Later maak ik een compilatie van diverse beelden; een voorbeeld daarvan is het werk *Cuba Libre*, dat ik in 2005 maakte na een vakantie in Cuba. Ik heb die personen echt zo op dat balkon zien staan, maar het eindwerk is een combinatie van beelden.” Een leuke bijkomstigheid is dat dit werk te zien zal zijn in de Nederlandse film *Making of* met onder andere Gijs Scholten van Aschat in de hoofdrol, die later dit jaar verschijnt. Na diverse exposities in grote steden als Amsterdam, Leiden en Den Haag waarop zij stevast een groot deel van haar werk verkocht, kreeg zij diverse opdrachten van andere kunstenaars en particulieren, meestal met betrekking tot het

maken van een portret. Ook bekende Nederlanders zijn onder de indruk van haar talent; zo maakte zij onder meer portretten van politicus Frits Bolkestein, voetbaltrainer Guus Hiddink en onlangs het kleinkind van Youp van 't Hek. “Het is een grote eer dat juist mij gevraagd wordt een schilderwerk te maken”, zegt Iris stralend. “Die erkenning stimuleert mij om door te gaan. Tevens kan ik met de opbrengst van zulke opdrachten weer eigen werk financieren.” Voor eigen series liet zij zich in het verleden onder andere inspireren door reizen naar India en Italië en een fietstour langs Belgische weiden waar zij prachtige knollen zag staan.

Genieten van kunst

Als gepassioneerde kunstenares wil Iris haar kennis en kunde graag overdragen. “Alleen schilderen is prettig, maar het is ook fijn om je passie met anderen te kunnen delen”, aldus Iris. In 2006 behaalde zij het diploma 'eerstegraads docent beeldende kunsten en vormgeving' aan de Amsterdamse Hogeschool van de Kunsten en verleden jaar startte zij met het geven van een eigen schilder-cursus. “Eén dag in de week verander ik mijn atelier in een lesruimte voor vijf tot zes personen”, vertelt ze. “De cursus bestaat uit een doorlopend programma met aandacht voor het individu. We beginnen met het schilderen van iets eenvoudigs en naarmate de cursus vordert, wordt het steeds ingewikkelder. Het is prachtig om te zien hoe ieder persoon zich op eigen wijze en in eigen tempo ontwikkelt. Uiteindelijk zou ik graag lesgeven op een kunstacademie of Hogeschool van de Kunsten.”

De komende twee jaren trekt zij zich echter terug om zich op haar eigen werk

te richten. “Ik wil me blijven ontwikkelen; daarbij merk ik dat mijn smaak steeds verder verbreedt”, aldus Iris. “Zo kan ik tegenwoordig naast mijn helden Valazquez, Caravaggio en John Singer Sargent bijvoorbeeld ook het werk van de Vlaamse Primitieven zeer waarderen, terwijl ik daar vroeger helemaal niet van hield. Befaamde schilderijen bekijk ik overigens altijd in het echt. Als ik oog in oog staat met een meesterwerk, weet ik waar ik me als kunstenares aan kan spiegelen. Ik raak er nooit op uitgekeken en het is telkens iets anders dat mijn interesse wekt. Immers, een werk kan op verschillende manieren worden geïnterpreteerd en wordt door iedereen anders beoordeeld; dat is het mooie van kunst.” Voorlopig zal Iris zich storten op een nieuwe serie schilderwerken, geïnspireerd op het befaamde Roncalli-circus waaraan zij onlangs een bezoek bracht. In januari heeft Iris een gesprek gehad met een particuliere mecenas, die in dit voornemen geïnteresseerd is. “Het stel zal mij financieel ondersteunen, zodat ik de serie kan realiseren”, licht zij toe. “Tegelijkertijd biedt het mij een geweldige kans om onbezorgd vrij werk te kunnen maken en naar een museale tentoonstelling toe te werken, waar de liefhebber naar uit kan zien.” ■

Tekst: Patricia Pisters

Fotografie: Iris Frederix

De mogelijkheid om de prachtige schilderijen van Iris in Limburg te kunnen bewonderen, heeft zich nog niet aangediend. Maar geduld, want in de toekomst zou zij ook graag in Limburg willen exposeren. “Daar liggen toch mijn roots”, zegt ze trots. Kunt u niet wachten en wilt u haar werk liefst vandaag nog zien? Op haar website www.irisfrederix.com vindt u een groot deel van haar oeuvre van de getalenteerde Limburgse. Kijk en geniet!